

**БИБЛИОТЕКАРСКО ДРУШТВО
СРБИЈЕ**

Репрезентативно удружење у култури основано 1947.
11000 Београд, Скерлићева 1, тел. 011/2451-242, локал 26,
www.bds.rs, sekretar@bds.rs

ПИБ: 103999973
Матични број: 07070942
Шифра делатности: 9412
Текући рачун:
150-25018205-49

бр. 68/2025
5. 3. 2025.

Библиотекарско друштво Србије

Извештај о раду за

2024. годину

Београд, март 2025.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Рад Библиотекарског друштва Србије (БДС) за 2024. годину обележен је у највећој мери редовним програмским активностима у складу са усвојеним програмом рада као и активностима које су се појавиле као приоритетне у подручју рада БДС.

Низ планираних активности, програма и пројеката учинио је 2024. годину једном од динамичних у новијем периоду за Друштво, као и веома успешном када се сагледава свеукупан рад током године и остварени резултати.

У 2024. години Друштво је имало 815 чланова, значајно повећање прихода и расхода у односу на претходне године са позитивним финансијским резултатом, четири финансирана пројекта као и две објављене публикације. На 67. Сајму књига БДС је имало свој штанд у Хали 4 и организован програм свих 9 сајамских дана. Број учесника 21. конференције БДС „Радно окружење библиотекара” био је 230.

У 2024. години настављена је реализација пројекта E-ROUTES, подржаног кроз програм Креативне Европе, којим БДС координира испред конзорцијума партнера из четири државе.

Током 2024. формиран је и започео са радом РУ:РС Либ ФОРУМ формиран у сарадњи Библиотекарског друштва Србије и Библиотекарског друштва Русије.

Потписани су споразуми о сарадњи са Друштвом библиотекара Републике Српске, Удружењем библиотекара Црне Горе, Друштвом школских библиотекара Србије. Започело се са праксом потписивања споразума о сарадњи са партнерским библиотекама у организацији годишње конференције БДС.

Одржана је свечана скупштина 14. децембра у Панчеву, током које је обележен Дан библиотекара Србије, а додељене су и годишње награде БДС.

Искуство обележавања јубилеја БДС у 2022. години и нарочито писања монографије Друштва, указало је на лоше стање сачуване архивске и документарне грађе о прошлости БДС, као и на комплетност доступне документације. У том смислу неопходно је већу пажњу посветити и извештајима о раду подружница и стручних тела БДС, јер се кроз извештаје чувају за будућност најважније информације о актуелном стању и раду Друштва и чланова.

ЧЛАНАРИНА

Годишња чланарина БДС за 2024. годину је одлуком Управног одбора у новембру 2023. г. одређена у висини од 2.000 динара, што резултира бројним активностима које Друштво својим члановима нуди и пружа.

Плаћање чланарине за текућу годину је према Статуту било одређено до 31. марта.

ЧЛАНСТВО

У 2024. број редовних чланова БДС био је **815**, што је незнатни пад у односу на 2023. годину (909).

У 2024. години број почасних чланова БДС остао је 15, на основу одлуке Управног одбора БДС из 2018. године.

Збирни извештај
о редовном чланству по подружницама Библиотекарског друштва
Србије у 2024. години

округ/подружница	редовних чланова
Северно-бачки	12
Средње-банатски	5
Северно-банатски	14
Јужно-банатски	26
Западно-бачки	19
Јужно-бачки	90
Сремски	45
Мачвански	16
Колубарски	14
Подунавски	0
Браничевски	25
Шумадијски	34
Поморавски	9
Тимочка подружница	37
Златиборски	54
Моравички	48
Рашки	31
Расински	4
Нишавски	29
Топлички	7
Пиротски	11
Јабланички	35
Пчињски	10
Косово и метохија	0
Београдска подружница	65
Подружница специјалних библиотека	21
БМС и Универзитет у Новом Саду	30
УБСМ и Универзитет у Београду	63
Народна библиотека Србије	56
Република српска	2
Северна Македонија	2
Хрватска	0
Црна Гора	1
Укупно	815

ПОДРУЖНИЦЕ БДС

У 2024. години рад БДС наставио је да се остварује кроз 28 подружница Друштва, организованих претежно према територијалном принципу. Одлука УО БДС из 2016. године о броју и величини подружница остала је на снази у 2024. години.

1. Подружница Северно-бачког округа
2. Подружница Средње-банатског округа
3. Подружница Северно-банатског округа
4. Подружница Јужно-банатског округа
5. Подружница Западно-бачког округа
6. Подружница Јужно-бачког округа
7. Подружница библиотекара Срема
8. Подружница Мачванског округа
9. Подружница Колубарског округа
10. Подружница Подунавског округа
11. Подружница Браничевског округа
12. Подружница Шумадијског округа
13. Подружница Поморавског округа
14. Тимочка подружница
15. Подружница Златиборског округа
16. Подружница Моравичког округа
17. Подружница Рашког округа
18. Подружница Расинског округа
19. Подружница Нишавског округа
20. Подружница Топличког округа
21. Подружница Пиротског округа
22. Подружница Јабланичког округа
23. Подружница Пчињског округа
24. Београдска подружница
25. Подружница специјалних библиотека
26. Подружница Библиотеке Матице српске и Универзитета у Новом Саду
27. Подружница Универзитетске библиотеке и Универзитета у Београду
28. Подружница Народне библиотеке Србије

У 2024. години најбројнија подружница БДС поново је Подружница Јужно-бачког округа са 90 чланова (89 чланова у 2023).

Просечан број редовних чланова БДС по подружници у 2024. години је 29.

Подружнице са највећим бројем чланова (преко 50) су поред Јужно-бачког округа Београдска подружница, Подружница Универзитетске библиотеке и високошколских библиотека Универзитета у Београду, Народне библиотеке Србије и Златиборског округа. Ових пет подружница заједно имају 328 редовна члана или 36% укупног чланства.

Ако се анализира укупан број чланова БДС који територијално припадају само градовима Београд и Нови Сад, проценат тих чланова је око 35%.

Извештаје о раду за 2024. годину у предвиђеном року, сагласно Пословнику о раду подружница БДС доставила је 21 подружница или 74% подружница БДС. Списак подружница које су доставиле извештаје наведен је према редоследу слања и пријема у архиви БДС*

- 1) Подружница јужнобачког округа
- 2) Подружница златиборског округа
- 3) Подружница библиотекара Срема
- 4) Подружница јабланичког округа
- 5) Подружница пиротског округа
- 6) Подружница топличког округа
- 7) Подружница мачванског округа
- 8) Подружница колубарског округа
- 9) Подружница западнобачког округа
- 10) Подружница Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ и високошколских библиотека Универзитета у Београду
- 11) Тимочка подружница
- 12) Подружница поморавског округа
- 13) Подружница рашког округа
- 14) Подружница шумадијског округа
- 15) Београдска подружница
- 16) Подружница браничевског округа
- 17) Подружница севернобанатског округа
- 18) Подружница Народне библиотеке Србије
- 19) Подружница нишавског округа
- 20) Подружница моравичког округа
- 21) Подружница Библиотеке Матице српске и Универзитета у Новом Саду

*додатак овом Извештају чине интегрални текстови извештаја о раду подружница БДС

СКУПШТИНА БДС

У 2024. години одржана је једна редовна седница Скупштине БДС.

Прва редовна седница Скупштине БДС у мандатном периоду 2023-2027. године одржана је у Амфитеатру Народне библиотеке Србије, у уторак, 12. марта 2024. године, са присуством 73 од укупно 109 евидентирана представника Подружница БДС и чланова Управног и Надзорног одбора. Радно председништво чинили су Јелена Глишовић у својству председавајућег и председника БДС, Никола Петаковић као

секретар и Мирјана Нешић као потпредседник БДС.

Предмет подношења извештаја, разматрања и усвајања били су Записник са изборне седнице Скупштине БДС, одржане 5. априла 2023. године, Годишњи извештај о раду БДС за 2023. годину са Извештајима о раду подружница и стручних тела Друштва, финансијски извештај БДС за протеклу годину, о коме је говорила председник Надзорног одбора Верица Шево, те Извештај о раду Управног одбора БДС у 2023. години. Потпредседница БДС Мирјана Нешић, поднела је Програм рада БДС за 2024. годину, а усвојени су правилници о годишњим наградама БДС, о чему је подробно говорила Ана Јанковић, чланица УО. Пружена је информација о покренутој иницијативи за измене и допуне Статута БДС, на шта је указала председница статутарне комисије др Татјана Брзуловић Станисављевић. Уз конструктиван дијалог делегата Скупштине и практична појашњења председавајуће и секретара на постављана питања, сви наведени документи кључни за функционисање удружења какво је БДС једногласно су усвојени и доступни су на веб-страници БДС у оквиру странице Документа.

Седници Скупштине претходила је 1. редовна седница Надзорног одбора БДС на којој су разматрани биланс успеха и аналитичке картице књижења припремљене од стране ангажоване књиговодствене агенције, па је на основу надзора над финансијско-материјалним пословањем Друштва Скупштини БДС препоручено да прихвати финансијски извештај за 2023. годину.

УПРАВНИ ОДБОР

Управни одбор Библиотекарског друштва Србије броји 15 чланова, председник, потпредседник и секретар БДС су чланови УО по функцији, док 12 чланова УО бира Скупштина Друштва на предлог подружница БДС.

Чланови Управног одбора у мандатном периоду 2023-2027. (изабрани на Скупштини БДС-а 5. априла 2023)

1. Јелена Глишовић, председница
2. Мирјана Нешић, потпредседница
3. Татјана Брзуловић Станисављевић
4. Марија Радуловић
5. Андрија Сагић
6. Ана Јанковић
7. Виолета Милошевић
8. Бојана Грујић
9. Даниела Скоковић
10. Синиша Голубовић
11. Бојана Маринчић
12. Ивана Јаношевић
13. Милица Матијевић
14. Татјана Богојевић
15. Никола Петаковић, секретар

5. редовна седница, Београд, 25. јануар 2024.

Поднет извештај о чланству у Друштву за 2023. годину. Укупан број редовних чланова 909.

Поднет извештај о раду Управног одбора БДС за 2023. годину. Одржано пет редовних седница Одбора.

Поднет годишњи извештај о активностима Друштва за 2023. годину. Рад нове управе оцењен као изузетно динамичан и прогресиван.

Најважнији сегменти:

- Одржана седница Скупштине БДС
- Одржане седнице УО БДС
- Одржана редовна седница НО БДС
- Обележен Дан библиотекара Србије у склопу програма 20. конференције БДС са доделом годишњих награда Друштва
- Одржана 20. конференција БДС Библиотечки простори у физичком и виртуелном окружењу
- одржано пет вебинара БДС
- издавачка продукција БДС (објављене две свеске часописа Библиотекар, Зборника радова са 19. конференције Друштва Удруживање, умрежавање и повезивање библиотекара
- изузетна активност БДС мејлинг листе као информационог ресурса за размену међу члановима Друштва
- наставак сарадње са ИФЛА кроз одржавање редовног чланства у поменутој међународној библиотечкој асоцијацији
- пројекти Друштва код Министарства културе
- учешће на 67. међународном београдском сајму књига 2024
- активности на уређењу веб-сајта Друштва и објављивање информација на друштвеној мрежи Фејсбук

Донета одлука о (ре) именовану чланова редакције часописа Библиотекар.

Донета одлука о саставу пет чланова уређивачког одбора за Зборник радова са 20. конференције БДС.

Утврђена продајна цена публикације Удруживање, повезивање и умрежавање библиотекара. Цена појединачног примерка 1.000,00 динара.

Утврђено место и датум одржавања редовне седнице Скупштине БДС у марту 2024. године.

Подношени извештаји о текућим активностима комисија и радних група БДС

Разматрани предлози чланова УО БДС за програм рада у 2024. години

6. редовна седница, (са присуством чланова Надзорног одбора) Нови Сад, 26. фебруар 2024.

Донета одлука о наплаћивању котизације учесницима који нису редовни чланови БДС за похађање вебинара и едукативних семинара у организацији Друштва. Котизација за вебинаре износи 2.000,00 динара.

Подношени извештаји о текућим активностима комисија и радних група БДС.

Разматрани и усвојени измењени и допуњени правилници о годишњим наградама БДС.

Планиране програмске активности БДС за пролеће-лето 2024. године.

7. редовна седница, Београд, 23. април 2024.

Утврђена продајна цена часописа Библиотекар за потражиоце часописа који нису чланови Друштва. Цена појединачне свеске износи 1.000,00 динара.

Подношени извештаји о текућим активностима радних тела БДС.

Утврђене почетне припреме за одржавање 21. конференције БДС (основна тема Конференције и динамика активности).

Покренута иницијатива за допуну Правилника о ближим условима за стицање виших стручних звања у библиотечко-информационој делатности у контексту жалбених инстанци за одлуке матичних и Републичке комисије и уједначености правилника матичних комисија. Иницијатива закључена одговором Министарства културе који указује на неутемељеност захтева у закону.

Планиране активности БДС за пролеће-лето-јесен 2024. године.

8. редовна седница, (са присуством чланова Надзорног одбора) Обреновац, 21. јун 2024.

Донета одлука о именовању уредника часописа Библиотекар.

Донета одлука о броју БДС вебинара у току календарске године и висини исплате новчаних средстава ауторима на реализацији вебинара за период 1.7.2024-31.12.2024. Број вебинара који се може одржати је највише 2, а нето износ појединачног вебинара је 5.000,00 динара.

Подношени извештаји о текућим активностима радних тела БДС и појединачно поверених послова члановима УО.

Размотрено обраћање чланице Подружнице библиотекара Срема Весне Степановић Управном одбору БДС. Одлучено да се Управни одбор обрати руководству Подружнице са молбом да своје изборне активности спроведе у сагласности са нормативним актима БДС.

Поднети извештаји о активностима БДС на пољу међународне сарадње.

Разматрано учешће БДС на Међународном београдском сајму књига у 2024. години.

Поднета информација о припремама за одржавање 21. конференције БДС.

1. електронска седница платформа Zoom, 31. јул 2024.

Разматрање Управног одбора БДС поводом писања на интернету чланице Одбора и БДС-а Даниеле Скоковић. Даниела Скоковић самоиницијативно поднела молбу за разрешење на месту члана Управног одбора и Библиотекарског друштва Србије.

2. електронска седница, платформа Zoom, 26. август 2024.

Реаговање БДС-а које се односи на тарифу накнаде за давање на послугу оригинала и умножених примерака ауторских дела издатих у штампаној форми за јавне библиотеке почев од 1. јануара 2025. године.

Изабрани координатори за унапређење рада подружница и стручних тела БДС.

Подношени извештаји о текућим активностима радних тела БДС и појединачно поверених послова члановима УО.

Поднети извештаји о активностима БДС на пољу међународне сарадње.

Поднета информација о припремама за одржавање 21. конференције БДС.

Донете одлуке о расписивању конкурса за годишње награде БДС у 2024. години, саставима жирија за награде и висини нето износа новчаних награда.

9. редовна седница, (са присуством чланова Надзорног одбора) Лазаревац, 10. октобар 2024.

Верификоване одлуке донете на 1. и 2. електронској седници Управног одбора БДС.

Поднета информација о компани За СТАВЉАЊЕ ВАН СНАГЕ ТАРИФЕ, сачувајмо библиотеке.

Поднета информација о динамици активности БДС на 67. Међународном београдском сајму књига.

Подношени извештаји о текућим активностима радних тела БДС и појединачно поверених послова члановима УО.

Поднети извештаји о активностима БДС на пољу међународне сарадње.

Поднета информација о припреми за одржавање 21. конференције БДС у виду закључака са састанка Организационог и Програмског одбора Конференције, одржаног 1. октобра 2024. године.

10. редовна седница Чачак, 3. децембар 2024.

Поднета информација о компани За СТАВЉАЊЕ ВАН СНАГЕ ТАРИФЕ, сачувајмо библиотеке. У најави конференција за новинаре у последњој недељи календарске године.

Подношени извештаји о текућим активностима радних тела БДС и појединачно поверених послова члановима УО.

Поднети извештаји о активностима БДС на пољу међународне сарадње.

Поднета информација о припреми за одржавање 21. конференције БДС у виду поделе задужења члановима Програмског и Организационог одбора Конференције на основу коначног програма.

Донета одлука о висини чланарине у 2025. години. Чланарина остаје непромењена у односу на текућу годину и износи 2.000,00 динара по члану.с

Изнете идеје чланова Управног одбра за програм рада БДС у 2025. години.

3. електронска седница, платформа Zoom, 30. децембар 2024.

Донета одлука о начину спровођења анкете о изражавању подршке студентским захтевима у име Библиотекарског Друштва Србије.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Надзорни одбор има три члана, који за манданти период 2023-2027. година ради у саставу Верица Шево, председник, Јелка Панић и Александар Вукајловић, чланови.

Надзорни одбор БДС у 2024. години одржао је једну седницу, у уторак 12. марта, у просторијама Народне библиотеке Србије, и том приликом је разматран финансијски извештај за 2023. годину, биланс успеха и аналитичке картице књижења припремљене од стране ангазоване књиговодствене агенције. Седници су присуствовали председник и секретар БДС, појашњавајући детаље везане за пословање Друштва у 2023. години. Надзорни одбор је донео одлуку да позитивно оцени финансијски извештај и да предложи Скупштини БДС да извештај усвоји. Чланови Надзорног одбора присуствовали су на три седнице Управног одбора БДС, које су одржане током 2024. године.

ПРЕДСЕДНИК БДС

Председник БДС у мандатном периоду 2023-2027. године је Јелена Глишовић, дипломирани библиотекар саветник, запослена у Народној библиотеци Србије. Председник своје обавезе и надлежности спроводи у складу са Статутом БДС и важећим законским прописима који уређују рад удружења. Надлежан је да представља Друштво у земљи и иностранству, да предлаже, контролише и спроводи програм рада Друштва, да извештава о раду удружења и законски заступа удружење пред другим телима и законом.

Председница је иницирала и реализовала у сарадњи са тимовима из Србије и Русије формирање и почетак рада српско-руског библиотекарског форума и потписала споразуме о сарадњи са сродним удружењима из Црне Горе и Републике Српске као и са удружењем школских библиотекара из Србије.

Председница је у сарадњи са члановима УО током 2024. године била ангажована на изради и реализацији пет пројеката Друштва. Учествовала је у раду Програмског одбора 21. конференције БДС, организовла вебинаре, сезонске форуме и округли сто БДС у 2024. години у сарадњи са представницима библиотека и члановима БДС. Током године обављала је послове менаџера за администрацију и комуникацију на међународном пројекту E-ROUTES.

Председница је у 2024. години интензивно радила на сарадњи са партнерима у земљи и иностранству, иницирајући између осталог и долазак предавача Весне Вуксан

и Александре Павловић из Холандије, те Светлане Горохове из Русије. Наставила је да одржава контакт са партнерским удружењима у региону, са досадашњим донаторима и спонзорима Друштва и успоставила је нове сарадње на овом пољу.

Председница је и администратор и уредник садржаја Фејсбук странице, Инстаграм профила и Линкедин профила Друштва а редовно објављује и званична обавештења Друштва на БДС листи и IFLA листи, на српском и енглеском језику. На иницијативу председнице у току 2024. године настављен је низ јавних кампања БДС са циљем повећања видљивости активности Друштва. У 2024. години од највећег значаја је била кампања за стављање ван снаге "Тарифе накнаде за давање на послугу оригинала и умножених примерака ауторских дела издатих у штампаној форми" у коју су се укључили чланови БДС из целе земље као и бројни спољни сарадници и која је у сарадњи са Министарством културе позитивно завршена стављањем ван снаге овог правног акта.

Од 2023. године Председник БДС у обавези је и да као законски заступник удружења руководи издавањем електронских фактура Друштва, преко портала СЕФ, о чијој администрацији брине секретар БДС.

СЕКРЕТАР БДС

Од 2019. секретар БДС је Никола Петаковић, с којим је од 1. 10. 2020. године потписан Уговор о раду на одређено време (1. 10. 2020 – 31. 05. 2023), са договорених 50 процената ангажовања. Од 1. 6. 2023. године, сходно Закону о раду Управни одбор је потврдио ангажовање Николе Петаковића са Уговором о раду на неодређено време са истим процентом ангажовања у односу на „пуно“ радно време.

Током 2024. године секретар је своје обавезе обављао у складу са Уговором о раду и према потребама Друштва. Редовне обавезе секретара, у складу са Статутом и сталним активностима БДС, укључују вођење канцеларије Друштва, евидентирање и унос предмета у е-деловодник БДС, организација и вођење електронске и папирне архиве БДС, пријем и поруџбине канцеларијског материјала и рачунарских перифералија, пријем, слање и мапирање одлазних и долазних имејл порука. Као члан Управе БДС секретар обавља послове припреме, достављања позива и материјала делегатима, учешће у раду, изради записника и одлука усвојених на седницама Скупштине, Управног и Надзорног одбора БДС. Секретар одржава комуникацију са подружницама, стручним телима и свим изабраним радним групама, координаторима рада подружница и стручних тела, комисијама и секцијама Друштва, одговара на имејл поруке чланова БДС и решава административне послове према члановима, пословној банци, рачуноводственој агенцији, Министарству и другим партнерима. Учествује у издавачкој делатности БДС, кроз пријем и евиденција стручних радова пристиглих за часопис или зборник радова, односно комуникацију са ауторима чланака и уредницима издања. Он пружа и техничку подршку за припрему и реализацију активности БДС, укључујући форуме и конференције Друштва, за које је ангажован као члан организационих одбора конференција. Секретар повремено припрема информације које се објављују на веб-сајту БДС и објављује информације о раду Друштва и активностима на званичном веб-сајту Друштва и на мејлинг листи БДС.

СТРУЧНА ТЕЛА БДС

Извештаје за 2024. годину су доставила следећа стручна тела БДС:

- 1) Секција за културне и образовне програме у библиотекама Библиотекарског друштва Србије
- 2) Секција за матичне библиотеке Библиотекарског друштва Србије
- 3) Секција за стално стручно усавршавање и професионални развој Библиотекарског друштва Србије
- 4) Секција за каталогизацију Библиотекарског друштва Србије
- 5) Секција за рад са децом и младима Библиотекарског друштва Србије
- 6) Секција за јавне библиотеке Библиотекарског друштва Србије
- 7) Секција за рад покретних библиотека Библиотекарског друштва Србије

У односу на претходну годину незнатно је повећан број извештаја које су доставила стручна тела БДС, на рачун њихове веће бројности. И даље указујемо на потребу да се одржава редован рад секција и комисија Друштва и кроз достављање документације о раду. Без обзира на то, похваљујемо рад активних стручних тела БДС, која су одржавала редовне састанке чланства, а у 2024. години и предлагала и посебне пројекте према идејама својих чланова (Секција за стално стручно усавршавање и професионални развој), односно организовала и стручне програме и семинаре (Радна група за одрживи развој БДС, Секција за јавне библиотеке, Секције за рад са децом и младима, Секције за матичне библиотеке).

Достављени извештаји стручних тела улазе у укупан извештај о раду БДС у 2024. години.

ДАН БИБЛИОТЕКАРА СРБИЈЕ И НАГРАДЕ БДС

Тродневним програмом (12-14. 12. 2024) уз суорганизаторску подршку Градске библиотеке у Панчеву, обележен је Дан библиотекара Србије. Читаоница Панчевачке библиотеке примила је тих дана 230 учесника, чланова Библиотекарског друштва Србије, представника и запослених установа и библиотека у Србији, представника партнерских удружења, библиотекара и информационих стручњака из Босне и Херцеговине, Хрватске, Републике Српске, Северне Македоније, Словеније, Грчке, са Кипра, из Русије, Холандије и Србије. Свечана скупштина БДС почела је уводним музичким програмом, након чега су упућене поздравне речи директора Градске библиотеке Панчево Дејана Боснића, председнице Јелене Глишовић. Председница БДС се у свом говору осврнула на изузетну потребу извансекторског удруживања и умрежавања, наглашавајући потребу да се Друштво и даље води својом мисијом, која нас подсећа да је осим циљева које смо поставили испред себе једнако важан целокупни пут и све активности и кораци који до циљева воде као и континуирано подстицање удружавања библиотекара, пружање подршке стручном усавршавању библиотекара у оквиру стручних удружења као простора слободе за професионални раст и напредак, и улогу БДС у промовисању темељних вредности библиотекарске професије и позива. У свечаном програму са пригодним излагањима учествовали су представници Библиотекарског друштва Грчке, г. Спирос Кулорис и Библиотекарског друштва Русије, гђа Тамара Ананова.

Уследила је свечаност доделе годишњих награда Друштва. У име жирија за доделу Награде „Запис“, председница Ивана Јаношевић саопштила је име добитнице награде, Драгославе Родаљевић, библиотекарке у пензији из Ужица. Известилац за Награду „Стојан Новаковић“ била др Татјана Богојевић која је и објавила да је награда припала др Бранки Пражић. Милица Матијевић, председница жирија за доделу награде Најбољи библиотекар објавила је резултат конкурса за истоимену награду, која је припала Бернадици Иванковић из Градске библиотеке у Суботици

XXI КОНФЕРЕНЦИЈА БДС

У Панчеву је од 12. до 14. децембра одржана 21. конференција БДС под основном темом „Радно окружење библиотекара“, са 230 учесника сва три дана три конференцијска дана, са четири радне сесије, постер сесијом, четири радионице и симултаним преводом.

11. децембра у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду, одржан је претконференцијски програм са темом „Загревање“ са међународним учешћем из Русије, Хрватске и Словеније који се састојао од радионице са предавањем, мастеркласа и панел дискусије.

За потребе учесника конференције штампан је тематски дизајнирани конференцијски материјал и направљен је посебан веб-сајт: <https://bds.rs/konf24/> на српском и енглеском језику а на друштвеним мрежама Фејсбук, ЛинкедИн и Инстаграм као и путем мејлинг листе БДС, пласирана је стратешка медијска кампања са циљем подизања свести о теми пројекта.

Циљеви програма 21. конференције БДС-а који су током реализације у потпуности остварени су били су да се стави у фокус стручне заједнице тема радног окружења библиотекара у коме се одвија библиотечко-информациона делатност данас и да се допринесе стручном и научном истраживању и едукацији запослених у овој области у библиотечко-информационој делатности.

БДС планира да у 2025. години у оквиру своје издавачке делатности штампа зборник радова са 21. годишње конференције.

Организациони одбор XXI конференције

Дејан Боснић, Градска библиотека Панчево, председник;
Бојана Маринчић, Народна библиотека Ужице;
Ивана Јаношевић, Библиотека „Влада Аксентијевић“ Обреновац;
Верица Шево, Библиотека Матице српске, Нови Сад;
Јелка Панић, Градска библиотека „Божидар Кнежевић“ Уб;
Андрија Сагић, Библиотека „Милутин Бојић“ Београд;
Валентина Поповић, Градска библиотека Љиг;
Шејла Цидић, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ Београд;
Гордана Радошевић, Градска библиотека Панчево;
Милка Илић, Градска библиотека Панчево;
Никола Петаковић, Библиотекарско друштво Србије

Програмски одбор XXI конференције

Горан Траиловић, Градска библиотека Панчево, председник;
Бојана Грујић, Градска библиотека у Новом Саду;
Мирјана Нешић, Академија техничких струковних студија Београд, уредница итерактивних програма;
др Татјана Брзуловић Станисављевић, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ Београд;

Ана Јанковић, Народна библиотека Бор;
др Татјана Богојевић, Библиотека Матице српске;
Јелена Глишовић, Библиотекарско друштво Србије;

ФОРУМИ, ОКРУГЛИ СТО И ВЕБИНАРИ БДС

У 2024. години одржана су четири форума БДС, у Зимски БДС форум у Ваљево, Пролећни БДС форум у Сомбору, Летњи БДС форум у Обреновцу и Јесењи БДС форум у Новом Пазару.

Зимски БДС форум 2024: Злоупотребе и проблеми у вези Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја", Ваљево, 1. фебруар 2024. године

Форум је организован са циљем да се пружи подршка библиотекарима у Србији у процесу примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја“ (Сл. гласник РС бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021), а због чињенице да је због злоупотребе овог закона од стране појединаца и група угрожено рад библиотечких установа.

Пролећни БДС форум 2025: Формално образовање библиотекара као основа напретку библиотекарске професије, Сомбор, 18. април 2024. године

Форум је организован са циљем да се покаже значај и улога формалног образовања у библиотекарству у ширем, регионалном контексту, као и да се у размени искустава у вези са могућностима и препрекама за дипломиране библиотекаре по завршетку студија дође до предлога оптималног модела, чија примена би у Србији довела до значајног побољшања њиховог статуса и тиме напретка библиотекарске професије.

Летњи БДС форум 2025: Закони у библиотечно-информационој делатности: стање и предлози за измену и допуну, Обреновац, 21. јун 2024. године

Форум је организован са циљем да се размотри постојећи законски оквир у библиотечно-информационој делатности како би се формирали предлози за измене и допуне закона који би допринели оптимизацији послова и процеса, адекватном третману дипломираних библиотекара ради побољшања њиховог статуса и тиме напретка библиотекарске професије.

Јесењи БДС форум 2025: Подршка библиотека високошколском образовању, Нови Пазар, 23. септембар 2024. године

Форум је организован са циљем да се укаже на могуће моделе подршке – услуге, алате, програме и активности које библиотеке организују и пружају у различитим сегментима високошколског образовања као и да се размене искуства у вези са могућностима даљег развоја и будућим решењима за унапређење активности библиотека као интегралних и кључних елемената академског живота али и припремних процеса за високошколско образовање.

Током 2024. године одржано је четири вебинара, који су организовале Радна група за одрживи развој БДС (са темом Зелене библиотеке), Секција за матичне библиотеке БДС (на тему Библиотекари: знање и самоусавршавање), Секција за рад покретних библиотека БДС (са темом Путујуће библиотеке у теорији и пракси) и Секција за јавне библиотеке БДС (на тему Електронске књиге: садашњост или будућност). Вебинари су преношени преко Zoom платформе, а видео записи вебинара сачувани су и сукцесивно објављивани на Youtube каналу Секције за дигиталну трансформацију библиотека БДС.

У 2024. години 6. јуна, одржан је један Округли сто БДС у сарадњи са Нароном библиотеком „Радоје Домановић“ из Лесковца са темом ”Библиотека старог и новог доба: дигитално наслеђе”. Округли сто је био прилика да се чују теоријска разматрања и размене искуства из праксе о третману дигиталних колекција библиотека, њиховом формирању и значају за културни живот појединаца или локалне средине у целини. Округли сто окупио је експерте из области дигитализације и завичајних одељења библиотека у Србији.

ИЗДАЊА БДС У 2024.

Часопис „Библиотекар“

У 2024. години објављена су два редовна броја научног часописа „Библиотекар“. У јулу 2024. године објављен је број 1/2024. Тема броја биле су зелене библиотеке и у њему је објављено три тематска рада, уз остале радове у другим рубрикама. Други број часописа *Библиотекар* (бр. 2 за 2024) традиционално је објављен уочи Дана библиотекара 14. децембра. Редакција је настојала да овим бројем да акценат критичком библиотекарству, односно критици библиотекарства.

Часопис је на самом крају 2023. године године добио већи научни статус (M52) који додељује Министарство науке и реферише се у EBSCO i CEEOL базама. У циљу веће видљивости часописа на глобалној мрежи сви радови објављени у *Библиотекару* имају дигитални идентификатор објекта – DOI број (Digital Object Identifier). Часопис излази у тиражу 300 примерака и дистрибуира се широм Србије и у иностранству.

Од броја 2/2024, редакцију часописа чине др Виолета Стојменовић (главни и одговорни уредник), проф. др Драгана Грујић, проф. др Гордана Ђоковић, др Татјана Брзуловић Станисављевић, др Драгана Милуновић, др Татјана Богојевић, проф. др Бојана Ласица, Оливера Кривошић, Марија Алексејева, др сц. Марина Винај, доц. др Ана Ангелова, др Вусоб Џонг и Никола Петаковић, секретар редакције. Часопис се налази у отвореном приступу на сајту bibliotekar.bds.rs.

Часопис „Библиотекар“ је у 2023. години комплетно редизајниран а ауторка новог и савременог дизајна корица и прелома је проф. др Јана Оршוליћ са Факултета примењених уметности у Београду. Корице часописа такође подлежу редизајну у смислу боје за сваку нову свеску.

Зборник радова

Библиотечки простори у физичком и виртуелном окружењу: Зборник радова са 20. међународне конференције Библиотекарског друштва Србије

Тема 20. конференције, одржане од 14. до 16. децембра 2023. године у Краљеву и Врњачкој Бањи, са својим подтемама била је пригодна да стручњаци из области библиотекарства и информатике да представе пројекте, информације, примере добре праксе у вези са партнерствима и (изван)секторском сарадњом, али и улога библиотека кроз програме за кориснике, културно-образовне програме уопште и представљање виртуелних програма и услуга.

У зборнику Библиотечки простори у физичком и виртуелном окружењу објављују се и постер-презентације које су се могле видети у изложбеном салону хотела Центер у Врњачкој Бањи.

Зборник радова уредила је др Татјана Богојевић, графички је обликовала Бојана Бјелица и штампан је у тиражу од 300 примерака.

СТАТУС РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТИ

Решењем министра културе и информисања од 14. јануара 2019. године Библиотекарском друштво Србије утврђен је статус репрезентативног удружења у

култури за библиотечко-информациону делатност за територију Републике Србије. БДС је почетком 2024. године конкурисало са пројектом за вршење поверених послова код Министарства културе и информисања, за шта је одобрено 300.000 динара, од чега је искоришћено 250.000 динара за ангажовање секретара БДС, адвокатске и рачуноводствене услуге.

Управни одбор у мандатном периоду 2023-2027. године поверио је мандат новоизабраним члановима Статусне комисије, пред којима ће се наћи многобројни изазови на овом пољу.

Статусна комисија БДС, надлежна за питања регистрације самосталних стручњака у култури који обављају библиотечко-информациону делатност у Републици Србији, у 2024. години објавила је интерни позив за своје чланство када су у питању стицање статуса самосталних стручњака у библиотечко-информационој делатности и врхунског доприноса националној култури Републике Србије.

РАД БДС НА УНАПРЕЂЕЊУ, ПРОМОЦИЈИ И ЗАШТИТИ СТРУКЕ

Друштво кроз своје канале информисања, веб-сајт, друштвене мреже, мејлинг листе и активности на организацији великог броја стручних скупова, као што су конференције, форуми, округли столови, већи број вебинара, састанци стручних тела, наставља да пружа подршку и оквир за размену знања, информација и искуства међу библиотечко-информационим стручњацима у земљи уједно подстићи сарадњу са колегама у региону, Европи и свету. На тај начин БДС остаје важан сегмент општег унапређења струке, заједно са осталим релевантним установама и институцијама.

Библиотекарско друштво Србије је учествовало на 67. међународном сајму књига, са самосталним штандом у хали 4 Београдског сајма. Од 19. до 27. октобра 2024. штанд Друштва био је место окупљања великог броја колегиница и колега из земље и иностранства, формалних и неформалних састанака, чиме је настављена позитивна пракса окупљања библиотекара, писаца, читалаца и љубитеља књига око БДС. Поред присуности чланова БДС и студената-волонтера на штанду све време сајамских дана, додељени простор био је искоришћен и за низ пратећих активности, као што су презентација рада и састанци стручних тела БДС.

По други пут БДС је учествовао на јавном позиву Министарства културе РС за откуп књига за библиотеке, понудивши заинтересованим библиотекама издање из 2023. године, зборник радова Удруживање, повезивање и умрежавање библиотекара.

У току 2024. године председница Друштва упућивала је више дописа Министарству културе Републике Србије у вези са питањима од значаја за библиотекарске у Србији и опстанком библиотека у целини, узимајући у обзир неповољности услед најаве ступања на снагу Тарифе за накнаду позајмице штампаних публикација у јавним библиотекама Србије. Поменута иницијатива у виду петиције уродила је плодом, те је Тарифа стављена ван снаге указом Владе Републике Србије.

У току године председница и представници БДС учествовали су на више састанака у Министарству културе, са министром и његовим тимом, који су за циљ имали указивање на проблеме у струци, проналажење решења и одговора на постављена питања од стране библиотекарске заједнице као и повећање видљивости значаја и улоге библиотекара и библиотека у културном животу друштва у целини.

САРАДЊА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

У 2024. години БДС је наставило сарадњу са низом партнерских организација, удружења и установа у земљи и иностранству.

БДС је редовни члан IFLA и у 2024. чиме је омогућено укључивање чланова Друштва у рад стручних тела кровне организације библиотекара у свету. Годишњи састанак Аудиовизуелне и мултимедијалне секције ИФЛА-е одржан је од 17. до 19. септембра 2024. године у Народној библиотеци Србије. Учесће су узели Мирјана Нешић, Андрија Сагић и Никола Петаковић, чланови Секције. Кључне теме укључивале су ажурирање Смерница ИФЛА-е за аудиовизуелне ресурсе и утицај вештачке интелигенције на аудиовизуелне ресурсе.

Са партнерским удружењима у региону настављена је и продубљена сарадња и договорени планови о даљој сарадњи на заједничким пројектима и активностима. Потписани су споразуми о сарадњи са Друштвом библиотекара Републике Српске, Удружењем библиотекара Црне Горе и Друштвом школских библиотекара Србије.

Председница БДС Јелена Глишовић је са Мирјаном Нешић и Милицом Матијевић на позив колега из Хрватске, учествовала на годишњој конференцији Друштва библиотекара Хрватске. Такође је учествовала на годишњој конференцији Библиотекарског друштва Мађарске и Библиотекарског друштва Русије, што је резултирало партнерством БДС-а и руског удружења у виду платформе за сарадњу српских и руских библиотекара под називом РУ:РС Либ форум. У онлајн формату председница БДС је представила активности и могућности за сарадању на годишњој конференцији библиотекара Белорусије.

Веома успешно је настављена сарадња са старим и новим партнерима у земљи и иностранству пре свега на заједничкој организацији стручних окупљања и пружању подршке стручном усавршавању библиотекара: Филолошким факултетом у Београду, Педагошким факултетом у Сомбору, Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, Библиотеком Матице српске, Библиотеком града Београда, Народној библиотеком Србије, и великим бројем библиотека различитих типова у Србији, Заједницом матичних библиотека Србије, Београдским сајмом, ИЗУМ-ом, као и значајним спонзорима Друштва: компанијама Тревис, EBSCO, Clarivate, Metal Furniture Plus.

Успостављена је сарадња са библиотекарицама из Руске федерације у виду платформе РУ:РС ЛИБ форум, где је у Панчеву, за време 21. конференције БДС одржан састанак представника форума. Координационо тело Форума у име БДС-а чине Јелена Глишовић, Јелка Панић и Верица Шево.

БДС је учествовало са седмодневним програмом у обележавању Дана европских писаца са програмом титлованим на енглески језик и доступним мрежним станицама БДС као и на међународној платформи Европске комисије.

Уз подршку БДС, представљен је рад Секције за покретне библиотеке на међународној конференцији у Љубљани.

Представник Радне групе за одрживи развој БДС, учествовао је у пројекту „Common Waste-Common Libraries“, а резултат пројекта у виду приручника биће објављен током 2025. уз подршку БДС.

У сарадњи са Секцијом библиотекара Музејског друштва Србије, Подружница специјалних библиотека БДС је била суорганизатор скупа Мале библиотеке за велика дела у Зрењанину.

Представник БДС учествовао је на скупу Реметица 2024. где је представио рад Друштва и појединачне програме од интереса за тему скупа.

ПРОЈЕКТИ БДС

У 2024. години БДС је успешно реализовало четири пројеката који су имали финансијску подршку, као и пројекат Секције за културне и образовне програме у библиотекама „Библиотеке у оку уметника” који је реализован највише захваљујући ентузијазму чланова БДС и Секције за културне и образовне програме у библиотекама.

Министарство културе подржало је два пројекта за библиотечко-информациону делатност у 2024. години, „Радно окружење библиотекара”, за који је одобрено 1.155.000 динара за објављивање издања БДС у 2024. години, за обележавање Дана библиотекара и јубилеја БДС, одржавање 21. конференције Друштва. Други пројекат односи се на одржавање 1. састанка РУ:РС ЛИБ форума, који је Министарство подржало са 500.000,00 динара.

У 2024. години БДС је као координатор међународног пројекта “E-ROUTES” обавило све активности на даљем развоју пројекта и испуњавању обавеза у складу са временском линијом пројекта. Министарство културе је у 2024. одобрило пројекат БДС на конкурсну подршку међународно подржаним пројектима за E-ROUTES пројекат, у износу од 350.000 динара.

У 2024. години 300.000 динара одобрило је Министарство културе за предлог програма БДС у области вршење поверених послова репрезентативног удружења.

ВЕБ-САЈТ, БДС, БДС ЛИСТА И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ

И у 2024. години веб-сајт Друштва остао је примарни инструмент за објављивање званичних и најважнијих вести, саопштења и извештаја од значаја за рад удружења. Уредник веб-сајта је Андрија Сагић, док је за администрацију задужен секретар, Никола Петаковић. Посебан веб-сајт посвећен часопису „Библиотекар“ (урађен на платформи Open Journal System, OJS) уређује главна и одговорна уредница др Виолета Стојменовић.

БДС листа остала је најактивнији ресурс за размену информација у струци последњих година. Током 2024. године преко 130 различитих тема је покренуто у циљу правовременог и адекватног информисања чланства, као и струке у целине. Листа БДС окупља преко 1.300 преплатничких мејл адреса и као таква највећа је у Србији. Листа се користи и за стручна и професионална обавештења која нису у директној вези са Друштвом, као и за важне информације за делатност у целини, у циљу брзог и ефикасног информисања библиотечко-информационих стручњака у Србији.

БДС наставља да активно одржава страницу на Фејсбук коју је крајем 2024. године пратило преко 3.400 појединаца и/или установа. Активан је и Јутјуб канал Секције за дигиталну трансформацију библиотека. Друштво има и своје профиле на мрежама Икс. У 2024. години реактивиран је профил Друштва на пословној друштвеној мрежи Линкедин и отворен профил на друштвеној мрежи Инстаграм. Уређење друштвених мрежа и веб-сајта Друштва се од 2023. године стратешки планира а садржај се дизајнира кроз различите кампање, промотивне акције и интерактивне садржаје са циљем да окупи што већи део заједнице имајући у виду предност брзе и непосредне комуникације својствене друштвеним мрежама. Свака активност Друштва је медијски праћена на друштвеним мрежама у оптималном временском интервалу који траје од неколико месеци до месец дана пре самог почетка активности и траје до завршетка активности и неког периода по завршетку ради сумирања резултата и утисака. Послове креирања садржаја, дизајна визуала и уређења страница и профила на друштвеним мрежама обавља председница Друштва и сарадњи са члановима управе и члановима Друштва.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ – БИЛАНС УСПЕХА ЗА 2024.

Друштво је у 2024. према пословним књигама обрачунатим од стране овлашћене рачуноводствене агенције години имало укупне приходе од 7.541.081,75 динара и расходе од 7.118.105,57 динара. Остварен је финансијски резултат вишка прихода над расходима од 422.976,18 динара.

Структура прихода у 2024. години:

- приход од чланарина.....	1.857.200,00
- приход од пројеката у земљи.....	2.255.000,00
- приход од донација из иностранства.....	3.428.881,75
- приход од спонзора и донација у земљи.....	236.000,00

Укупно: 7. 541.081,75

Извештај о раду БДС у 2024. години саставили су

секретар БДС
Никола Петаковић

и

председник БДС
Јелена Глишовић

Прилози:

- Извештаји о раду подружница Библиотекарског друштва Србије за 2024. годину
- Извештаји о раду стручних тела Библиотекарског друштва Србије за 2024. годину
- Извештај о раду Управног одбора Библиотекарског друштва Србије за 2024. годину
- Закључни лист, Дневник налога и картице главне књиге за 2024. годину

Скупштина Библиотекарског друштва Србије
Београд, март 2025. године